

Mødet den 12. Maj 1927.

Fraværende: J. Chr. Møller og Vald. Pedersen.

1. (J. Nr. 144—1927). **Indenrigsministeriets Samtykke til Salg af Dobbeltthusene til Boligforeningen »Marienlund«.**

Borgmesteren udtalte, at det var en Efterretningssag, men der var en Passus i Ministeriets Skrivelse, som siger, at den Sum, man faar ind for Husene, skal lægges til Kommunens Formue og maa altsaa ikke røres. Det kunde Kommunen ikke være tjent med, for Udgiften til disse Huse var for en væsentlig Del afholdt af Laanet paa de 3 Mill. Kr. fra Arbejdsløshedsfonden, og man maatte derfor søge Ministeriet om Lov til at bruge Købesummen til Afbetaling af den Gæld, som Kommunen havde paadraget sig ved at bygge Husene. Man vilde ellers komme til at mangle ca. 1 Mill. Kr. at disponere over.

Toges til Efterretning, idet Borgmesterens Udtalelser tiltraadtes.

2. (J. Nr. 11¹—1927). **Indenrigsministeriets Approbation paa Salg af en Byggegrund til Blikkenslager H. Pedersen.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 82—1927). **Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakt mellem Havneudvalget og Aarhus Oliefabrik angaaende Havnepakhuset.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 7¹—1927). Indenrigsministeriets Approbation paa Foretagelse af forskellige Arbejder paa Rytterkasernen.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 33—1927). Indenrigsministeriets Approbation paa Vurderingen af Eksercerpladserne.

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 174—1927). Indenrigsministeriets Godkendelse af Parceller af Matr. Nr. 109 af Markj. som egnede til aaben og lav Bebyggelse.

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 173—1927). Indenrigsministeriets Godkendelse af Parceller af Matr. Nr. 64 og 103 af Markj. som egnede til aaben og lav Bebyggelse.

Toges til Efterretning.

8. (J. Nr. 70—1927). Indenrigsministeriets Afgørelse i Sagen angaaende Grundejerns Forpligtelse til Deltagelse i Udgifterne ved Dr. Margrethesvejs Istandsættelse.

Ministeriet har ikke fundet Føje til at foretage videre m. H. t. den foretagne Udgiftsfordeling, men finder dog, at der i Tilfælde af Bidragenes afdragsvise Betaling kun bør afkræves Grundejerne en aarlig Rente af 5 $\%$. Det bemærkes derhos, at der efter Ministeriets Mening ikke tilkommer Grundejerne Erstatning i Anledning af, at Kommunen har inddraget en Del af Fortovsarealet udenfor deres Ejendomme under Kørebanen.

Toges til Efterretning.

9. (J. Nr. 23²—1927). Regnskab for Aarhus Museums Bygninger for 1926—27.

Toges til Efterretning.

10. (J. Nr. 123—1927). Meddelelse fra det til Forhandling om Dispensation fra Lockouten nedsatte Udvalg.

Borgmesteren antog, at Medlemmerne

gennem Referater i Bladene havde set, hvorledes det var gaaet. Arbejdsgiverforeningen havde sidste Lørdag meddelt, at der var givet Dispensation med Hensyn til Arbejdet paa Gasværket, samt at Emiliedal Teglværk maatte levere Sten til de kommunale Bygninger ved Max Müllersgade, som Murernes cooperative Forretning har i Entreprise. Samtidig skulde saa de Tømrermestre, der plejer at udlægge Badeanstalterne, udføre dette Arbejde paa de sædvanlige Betingelser, og de var nu gaaet i Gang dermed.

H. P. Christensen bemærkede, at der jo ikke var vundet mange Dage, idet Lockouten nu var afsluttet. Men for Gasværkets Vedkommende var der opstaaet en Uoverensstemmelse mellem Mestre og Svende angaaende deres Akkorder, hvorfor de ikke vilde begynde Arbejdet, før Striden var afgjort ved Voldgift. Man plejede ellers ikke at standse Arbejdet af den Grund, men det var et Forhold, som Byraadet ikke var Herre over; det maatte afgøres af de to Organisationer.

Toges til Efterretning.

11. (J. Nr. 10⁷—1927). Valg af 2 Suppleanter til Mindeparkens Repræsentantskab.

Vald. Pedersen og P. Baunsgaard valgtes.

12. (J. Nr. 88—1927). Indbydelse til Deltagelse i Byplansmøde i Stockholm den 9.—11. Juni d. A.

Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa følgende Erklæring:

»Med Bemærkning, at Udvalget har tegnet sig for 4 Eksemplarer af den til sin Tid fremkommende Beretning om Mødet, skal man ganske henstille til Byraadets Afgørelse, hvorvidt der maatte være Anledning til at deltage i Mødet.«

Toges til Efterretning.

13. (J. Nr. 151—1927). Indstilling fra Vandværksudvalget om **Indretning af et Afjerningsfilteranlæg.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Paa hvert af Budgetterne 1926—27 og 1927—28 er der henholdsvis under Konto 135 og 134 opført 1. og 2. Bidrag — hvert paa 10000 Kr. — til Iltning og Afjerning af det fra Boringerne i Stautrup kommende Vand, hvortil ialt er kalkuleret at ville medgaa 50000 Kroner.

Denne Foranstaltning har vist sig nødvendig, idet Jernindholdet i Vandet i de sidste Par Aar er tiltaget, hvad der kan foranledige Jernafsætninger i Hoved- og Stikledninger til Gene for Forbrugerne.

Udvalget fremsender herved 6 Planer til de i den Anledning foreslaaede Anlæg.

Som det vil fremgaa af vedlagte Situationsplan 6, foreslaas der ved den nordre Ende af Udluftningsbassinet A anlagt et System af 10 lodret stillede Rør, ved hvis Mundinger Vandet spredes og i Form af en opslaaet Paraply bevæger sig ned til Beholderens Vandspejl gennem en Højde paa 2 m. Vandet iltes ved at udsættes for Luftens Paavirkning, hvorved en Udfældning af Jernet i Vandet indledes, som fortsætter sig paa Vandets Vej gennem Udluftningsbassinet.

Ved dettes søndre Ende opføres et i 4 Kamre inddelt Afjerningsfilter til at tilbageholde det udfældede Jern, idet Vandet bevæger sig gennem Filteret fra Bunden og opad og afsætter det udskilte Jern paa det i Filterkamrene værende Stenmateriale, som kan renses ved, at der fra et Trykluftanlæg sendes en kraftig Luftstrøm fra Bunden og gennem Filterlaget. Van-

det i Filterne sættes derved i saa kraftig Bevægelse, at det paa Stenene udfældede Jern skylles af Stenene samtidig med, at Skyllevandet hurtigt afledes fra Filtrene. Et saadant Afjerningsfilteranlæg findes ved Københavns ny Vandværk ved Islebro.

Fra Budgetudvalget forelaa følgende Indstilling:

Anbefales, idet de 30000 Kr., der skal opføres paa de kommende 3 Aars Budgetter, foreløbig udredes af Kassebeholdningen.

B o r g m e s t e r e n anbefalede Budgetudvalgets Forslag.

H. P. S a l l i n g gjorde nærmere Rede for Forslagets tekniske Enkeltheder. Det nuværende Filteranlæg var for lille til det stigende Vandforbrug og maatte udvides, men det var en ny Fremgangsmaade, der her skulde prøves. Udvalget havde set Københavns Anlæg til flere Mill. Kr., men man mente her at kunne opnaa omtrent det samme ved at anvende den foreslaaede Metode.

Indstillingen vedtoges, idet Beløbet udredes som foreslaaet af Budgetudvalget.

14. (J. Nr. 185—1927). Indstilling fra Brolægningsudvalget om **Udvidelse, Regulering og Brolægning af Niels Ebbesensvej.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Brolægningsudvalgets Flertal (M. C. Falk og Andr. Bitsch) foreslaar Aarhus Byraad, at det før at mildne paa den store Arbejdsløshed i Aarhus vedtager, at omregulere, udvide og chaussébrolægge Niels Ebbesensvej fra Knudrisgade til Byskellet.

I Henhold til de af Stadsingeniøren udarbejdede Planer tænkes Kørebanen anlagt med en Bredde af 10,9 m, og hvert Fortov med Cyklesti i Bredde af 7,55 m, ialt 26 m.

For at gennemføre denne Vejbredde, bliver det nødvendigt at købe eller ekspropriere nogle Arealer langs Vejens Sider, heri indbefattet indtil 7 m af »Vennelyst«s østre Side, forsaavidt man ønsker Vejens Bredde gennemført uforandret til Knudrisgade.

Til Udførelse af dette Arbejde vil der medgaa ca. 70000 Arbejdsdage, og Udgiften anslaaes til ca. 1500000 Kr. Arbejdet udføres for at mildne Arbejdsløsheden her i Byen, og Adgang til at deltage i dette gives bosiddende Arbejdsledige, som tilhører en af de herværende Arbejdsløshedskasse-Afdelinger,

Arbejdet foreslaas udført ved Kommunens egen Foranstaltning og overdrages Brolægningsudvalget.

Timebetalingen fastsættes til den i privat Erhverv for Arbejdsmænd gældende Takst 101 Øre + 15 Øre i Akkordafsn.

Forsaavidt det ærede Byraad maatte vedtage Forslaget, vil Planerne blive tilstillet Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse til Behandling og Erhvervelse af de fornødne Arealer. Udgiften foreslaas taget af Laan.

Udvalgets Mindretal (N. C. Christiansen) forbeholder sig sin Stilling til Forslaget.

Fra Budgetudvalget forelaa følgende Indstilling:

»I Anledning af foranstaaende Forslag gør Udvalget opmærksom paa, at der ikke for Tiden findes disponible Midler til Gennemførelse af det foreslaaede store Vejarbejde.

Iøvrigt henstiller man til Byraadet, at Forslaget oversendes til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, hvem det ifølge Kommunalvedtægtens § 22 paahviler at fremkomme med Forslag til Arbejder som det her omhandlede.

B o r g m e s t e r e n henviste til Budgetudvalgets Indstilling, hvoraf fremgik, at Kommunen i Øjeblikket ikke havde Midler til dette Arbejde. Udvalget foreslog derfor at sende Sagen til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, som saa maa fremsætte Planer over Vejens Anlæg eller gøre Indstilling til Byraadet derom. Brolægningsudvalget havde gjort opmærksom paa, at der ogsaa skal eksproprieres Arealer ved Vejen, og af den Grund maatte Sagen ogsaa til Udvalget for Byens Udvidelse, under hvilket den maatte siges at henhøre i Henhold til Kommunalvedtægtens § 22. Taleren skulde ikke i Øjeblikket komme nærmere ind paa Sagen, men hvis Byraadet vedtog at sende den til det nævnte Udvalg, vilde der selvfølgelig i nær Fremtid komme Overslag og Planer over Arbejdet, og hvis Byraadet saa vedtog det, maatte man gaa i Gang med Ekspropriationerne. Samtidig kunde muligvis Budgetudvalget faa Tid til at tænke lidt over, om der kan skaffes Penge til Arbejdet eller ikke.

M. C. F a l k erkendte, at den Slags Arbejder ellers sorterede under Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, men naar Brolægningsudvalgets Flertal havde fremsat Forslag til Byraadet, skyldtes det, at tidligere Socialminister Borgbjerg sendte Cirkulære ud til samtlige Byraad, hvor der anmodedes om, at give Anvisning paa Arbejder, man var interesseret i at faa i Gang. Dette Cirkulære var sendt til Brolægningsudvalget, som pegede paa en hel Del saadanne Arbejder, og Byraadet var enigt om, at af disse var Reguleringen af Niels Ebbesensvej det, som man helst saa iværksat. Imidlertid kom der en ny Regering, og den syntes ikke at være interesseret i at sætte Arbejder i Gang, men Arbejdsløsheden var ikke

bleven mindre siden den Tid, og derfor havde Udvalgets Flertal anset det for sin Pligt at forsøge at mildne lidt paa den store Arbejdsløshed i Aarhus ved at faa dette Arbejde i Gang. Det kunde da næppe bebrejdes Udvalgets Flertal, at man indsender det Forslag, som Byraadet havde drøftet, særlig da Stadsingeniøren alligevel skulde udarbejde det. Ingen havde derfor tænkt at ville lave om paa Kommunalvedtægten, idet man var klar over, hvad § 22 siger, men ogsaa, hvad der staar i § 6. Og hvis Budgetudvalget alligevel skulde mene, at man ikke havde efterkommet Vedtægten helt ordret, saa havde dog alle Byens Borgere Ret til at fremsætte Forslag for Byraadet, og den samme Ret maatte ogsaa gælde for Byraadets Medlemmer. Forslaget var særlig fremsat, fordi Arbejdsløsheden i Aarhus stadig var overordenlig stor og havde været det i 2—3 Aar. Det var selvfølgelig umuligt at afhjælpe Arbejdsløsheden ved offentligt Arbejde alene, men man kunde i hvert Fald mildne den noget. De tidligere Nødhjælpsarbejder blev modtaget med stor Glæde af Arbejderne, men der var næppe Tvivl om, at alle Byens Borgere var glade ved at faa disse Vejarbejder udført, og det var jo til Gavn for mange andre end Arbejderne, naar de havde nogen Fortjeneste. Nu var man midt i Maj Maaned, men der var endnu ca. 4000 Arbejdsledige i Aarhus, hvoraf ca. 1100 Arbejdsmænd, 400 Smede, 250 Snedkere o. s. v., saa der var meget stor Trang til Arbejde, Det var selvfølgelig mange Penge, der vilde medgaa til Arbejdet, men Taleren havde den Opfattelse, at Aarhus Kommune var saaledes stillet økonomisk, at det var fuldt forsvarligt at gaa i Gang dermed. Naar man saa paa den nuværende Trafik paa Hovedlandevejene ind til Byen,

var det fuldt forsvarligt at regulere og brolægge dem; en makadamiseret Vej kunde ikke holde til Trafiken, og det medførte meget store Vedligeholdelsesudgifter, medens en Brolægning kunde holde i en lang Aarrække. Hvis Vejen skulde laves i den Bredde, som Udvalget havde tænkt sig, maatte der foretages Ekspropriationer af enkelte Strimler Jord ved Vejen, men det var ogsaa forsvarligt at gøre dette. Arbejdet vilde efter et skønsmæssigt Overslag betyde 70—75000 Arbejdsdage, saa det var en Post, som de Arbejdsløse sikkert vilde hilse med Glæde. Selv om man fra anden Side vilde mene, at Aarhus Byraad havde sat Arbejder nok i Gang, saa var Arbejdsløsheden dog stadig saa stor, at det var paakrævet at fortsætte dermed. Udvalgets Flertal havde ment, at Arbejdet skal udføres ved Kommunens Foranstaltning, selv om man var klar over, at den borgerlige Gruppe holdt paa Licitation. Der var foreslaaet en Timeløn paa 101 Øre samt 15 Øre i Akkordafsn; det var en saa lille Betaling, som der kunde være Tale om, og ingen vilde næppe kalde den for stor. Taleren kunde ikke ganske tiltræde den Form, som Budgetudvalget havde foreslaaet, men vilde anbefale følgende Udtalelse:

»Idet Byraadet vedtager at fremme Sagen, overgaar den til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse«.

P. P e t e r s e n fandt det naturligt, efter at de andre Landeveje var blevet saa smukke, at man havde Opmærksomheden henvendt paa Niels Ebbesensvej. Det maatte erkendes, at den ikke længere var god, og man vilde ogsaa være med til at forbedre den, men Talerens Gruppe kunde ikke gaa med til at tage det paa een Gang og laane 1½ Mill. Kr. dertil. Det maatte kunne laves stykke-

vis uden derfor at blive ringere, for en saa stor Mundfuld paa een Gang kunde ikke kaldes forsvarelig efter Kommunens økonomiske Situation. Kommunen sad ikke særlig godt i det for Tiden, og der var mange Ting, der skulde laanes Penge til. Naar Arbejdsløsheden blev brugt som Argument, vilde Taleren dertil sige, at Arbejdsløsheden i Aarhus hverken skyldtes Aarhus Havn eller Aarhus Kommune, for ingen anden By i Landet havde forholdsvis sat saa meget Arbejde i Gang og brugt saa mange Penge for at hjælpe derpaa som Aarhus. Paa den anden Side var der ogsaa en Fare ved at faa alt Arbejdet udført nu, saa man spiser det hele op, for ingen vidste, hvornaar Tiderne blev bedre. Taleren vilde derfor paa Gruppens Vegne anbefale at gaa langsomt frem og i alt Fald tage Arbejdet stykkevis.

N. C. Christensen havde ikke som Medlem af Brolægningsudvalget kunnet tiltræde Forslaget. Taleren vilde gerne være med til at istandsætte Byens Gader og Veje og ligeledes afhjælpe Arbejdsløsheden, men det var for stort et Arbejde at tage i en Tid, hvor Kommunen var saa haardt spændt for som nu. Angaaende Maaden, Arbejdet skal udføres paa, saa kunde Taleren ikke gaa med til at lade det udføre af Kommunen, som skulde give langt højere Løn end den, som var gængs hos private Entreprenører. Skulde Byraadet vedtage at gaa i Gang med Arbejdet, vilde Taleren i hvert Fald foreslaa, at det udbydes i offentlig Licitation, for man kunde ikke forsvare at give en højere Løn, naar Arbejdet samtidig skal betragtes som et Nødhjælpsarbejde for at afhjælpe Arbejdsløsheden. Man vilde ved en saadan Fremgangsmaade blive udsat for en berettiget Kritik,

og paa det Punkt kunde Taleren slet ikke gaa med til Forslaget.

B o r g m e s t e r e n gjorde opmærksom paa, at da der kom Forespørgsel fra Ministeriet om Igangsættelse af Arbejder, var det Forudsætningen, at Kommunen skulde have Tilskud dertil fra Staten ligesom til Skanderborg og Silkeborg Landevej. Til disse Veje fik man et Tilskud paa over 100000 Kr., og Udgiften kom slet ikke til at berøre Kommunens Budget. Det var derfor noget ganske andet, der nu blev foreslaaet, nemlig at optage et Laan til Vejens Istandsættelse. Arbejdet var kalkuleret til $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., men kun en Del af dette Beløb vilde gaa til Arbejdsløn; der skulde ogsaa købes Sten og Cement, og Stenene skulde købes i Sverrig; men alt dette fremgik slet ikke af Indstillingen. Det var første Gang siden 1873, at Aarhus Kommune lader en Vej gøre i Stand ved Laan; dengang laante det daværende Byraad Penge til Brolægning ude ved Banegaarden, og det Laan var først betalt i 1931; her var man ved at komme ind paa det samme som Højres Byraad i 1873. Men hvis man skulde dertil, saa maatte Borgerne vide, at et Laan paa $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. vilde komme til at koste Byen 3079000 Kr., før det var betalt tilbage; det var Kapitalens Fortjeneste paa Laanet. Det var noget uheldigt at komme nærmere ind paa disse Forhold for aabne Døre, men Taleren vilde dog sige, at Aarhus Kommune for Øjeblikket har en Gæld, der svarer til 374 Kr. pr. Individ i Byen; nu var der budgetteret Arbejder til ca. 8. Mill. Kr., og derved vilde Gælden stige til 467 Kr. pr. Indbygger, altsaa omtrent 100 Kr. mere, og for hver Million, der føjes til, kunde man let regne Stigningen ud. Men det vilde ikke blive ved de $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. alene;

Sygehusudvalget kom snart med Forslag om andre 1½ Mill. Kr. til Udvidelser, og saaledes vilde der komme flere. Hvis Borgerne ønskede at faa disse Arbejder frem, var der selvfølgelig ingen Anledning til at søge at hindre det, men de skulde saa ogsaa i Forvejen vide, hvad det kostede, og ikke føres bag Lyset, og Taleren havde nu advaret i Tide. Det Arbejde, som hidtil var vedtaget, vilde samtidig bevirke en Stigning i Skatteprocenten paa omtrent 1 %, og hvis nu dette kom til, blev der en yderligere Stigning. Forslaget fra Budgetudvalget var det fornuftigste, idet det fulgte den sædvanlige Fremgangsmaade; der skulde ogsaa Tid til Ekspropriationer, for man kunde ikke begynde at grave paa andres Ejendom, og saadanne tog altid nogen Tid. Tegningerne var vist omtrent færdige hos Stadsingeniøren, men Byraadet maatte ogsaa have Tid til at tænke over, hvor højt man skal gaa, naar der skal laanes Penge, og saa havde man et Overblik over, om der kunde blive Raad til dette Arbejde ogsaa. Det vilde dog vist være fornuftigst at udføre det i flere Tempi, og det var nærmest utænkeligt, om man i pengeknappe Tider vilde tage fat paa det Stykke Vej fra Knudrigsgade til Vennelystboulevarden, eller at man vil bryde ind i Vennelystanlægget. Angaaende Bekostningen ved Reparation af Veje, vilde Taleren gøre opmærksom paa, at de nye Veje ogsaa skulde holdes vedlige; Taleren havde f. Eks. set, at der var foretaget Reparationer baade af Viborgvej og Dr. Margrethesvej. Naar Sagen var kommen for aabne Døre, var det, fordi der var udtalt Ønske derom, men saa maatte de ogsaa have Lov til at udtale sig, der havde en lidt anden Anskuelse om Kommunens Forvaltning.

M. B r a m m e r tvivlede ikke om, at der var stor Arbejdsløshed i Byen, men de Oplysninger, som Hr. H. P. Christensen gav om Konflikten paa Gasværket, burde have virket lidt afkølende paa Hr. Falk, Nu var det lykkedes ved Forhandling med Arbejdsgiverforeningen at faa Tilladelse til at sætte dette Arbejde i Gang, og det første, der saa sker, er, at Svendene strejker paa Grund af nogle Smaating. Naar Ivrigheden efter at komme i Arbejde ikke var større, kunde man ikke godt tage det alvorligt med Talen om Arbejdsløshedens store Ulykke. En anden Side af Sagen var, at man nu havde vedtaget et Budget, som man mente at kunne klare sig med i den vanskelige Tid, og saa skal det pludselig sættes op med 1 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. foruden maaske flere lignende Udgifter. Det vilde bevirke, at det hele bryder sammen, og det kunde Taleren ikke stemme for. Kommunen var saa haardt spændt for, at man næppe kunde klare mere, og man burde ikke vove sig længere ud, end man kunde overse. Det var selvfølgelig rigtigt, at denne Vej engang skal brolægges, men det kunde næppe ske i indeværende Aar; der maatte først Penge til. Taleren kunde gaa med til, at Sagen henvises til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, ogsaa fordi der skal foretages Ekspropriationer, samtidig med, at Budgetudvalget skønner over, naar der er Midler til at begynde Arbejdet. Muligvis kunde der ogsaa gennem Motorskatten faas noget mere, efterhaanden som Motorkørselen stiger. Der burde regnes en større Del af denne Skat for de Vejstrækninger, der ligger nærmest Købstæderne, for der var Trafiken langt den største, særlig med store Lastbiler. Taleren kunde altsaa tiltræde, at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse ar-

bejder videre med Sagen, men kunde ikke billige, at man bestemmer sig til straks at gaa i Gang med Arbejdet og laaner 1 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. dertil

B e r n t J e n s e n antog, at Borgmesterens Oplysninger var rigtige, naar han udtalte, at der ikke var laant Penge til Vejanlæg siden 1873. Men Forholdene var for Tiden ekstraordinære, og det kunde give Forslaget en vis Berettigelse. Borgmesterens Oplysning om, at man ved at laane 1 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. kom til at betale over 3 Mill. Kr. tilbage, var maaske ogsaa rigtig, men det samme kunde gøres gældende ved Laan til alle andre Formaal, saa der var ingen Grund til at skille dette ud. De mange Millioner til Gas- og Elektricitetsværket skulde fremskaffes paa samme Maade, og saa kunde man lige saa godt her sige, at det vil koste det dobbelte, før man faar dem betalt. Nu kunde man naturligvis gøre gældende, at disse Værker er rentable Foretagender for Kommunen, idet Værkerne selv kan afvikle Laanet. Men Sandheden var jo, at disse Penge blev afviklet gennem en indirekte Beskatning i Form af højere Priser paa Gas- og Elektricitet, og saa var det et stort Spørgsmaal, om Byens Borgere var bedre tjent dermed end at lægge det paa Skatteprocenten. Det sidste var i hvert Fald det mest retfærdige. Der var altsaa ikke mere afskrækkende ved at bruge Penge til Randers Landevej end til alle andre Ting; det var i alle Tilfælde Byens Borgere, som maatte betale det ved direkte eller indirekte Skatter. Angaaende at tage Arbejdet i flere Tempi, da kunde det være naturligt, hvis det drejede sig om et normalt Stykke Arbejde under normale Forhold, men Hr. Falk havde jo gjort opmærksom paa, at et væsentligt Moment til Forslaget var den store Arbejdsløshed i Aarhus,

og at man ved dette Arbejde kunde skaffe i alt Fald en hel Del af de Arbejdsløse en Fortjeneste i $\frac{1}{2}$ —1 Aar. Efter Forslaget vilde der kunne blive Arbejde til ca. 350 Mand i ca. 8 Maaneder, og selv om det ikke tilnærmelsesvis vilde give Arbejde til dem alle, betød det dog, at ca. 400 Hjem kom ind under bedre og mere betryggende Forhold. Det var selvfølgelig rigtigt, at Kommunen ikke er Skyld i Arbejdsløsheden, men naar private ikke kan eller vil byde Borgerne Beskæftigelse, maa Samfundet tage sig af dem, og det blev i dette Tilfælde Aarhus Kommune, der kom til at bære den største Del af Byrden. Arbejde var dog bedre end Understøttelse, selv om det blev lidt dyrere. Randers Landevej var et stort Arbejde, og selv om det ikke var absolut paakrævet i Øjeblikket, saa var Vejen langtfra tidssvarende og kunde aldrig holde til Trafiken. Saaframt Universitetet var bleven til Virkelighed, havde Interessen for Vejen sikkert været betydelig større, for saa vilde den næppe passe ind i Landskabet. Angaaende Dr. Brammers Udtalelser om, at det vilde sprænge Budgettet, saa kunde Taleren ikke indse, at det vedkom Budgettet. At optage et Laan kunde dog aldrig faa Indflydelse paa indeværende Aars Budget; det kom først, naar Pengene skulde forrentes og afdrages, saa fik det naturligvis nogen Indflydelse paa Skatteprocenten. Dr. Brammers Udtalelser om Arbejdet paa Gasværket var ikke særlig brugbare. Der var sikkert ingen Svende, som ønskede at spasere en Dag længere end højst nødvendigt, men det kom dog ogsaa noget an paa, paa hvilke Betingelser Arbejdet kan optages. Det kunde udenforstaaende daarligt sætte sig ind i, og dette Forhold burde derfor ikke benyttes paa

den Maade. Taleren vilde anbefale at tiltræde Falks Forslag.

M. C. F a l k sluttede sig til Bernt Jensens Udtalelser om Forholdet ved Gasværket. Dr. Brammer havde vist ikke saa megen Føling med Arbejderne, at han kunde sætte sig ind i deres Forhold, men lockoutede Arbejdere maatte ogsaa have nogen Ret. Konsul Petersen indrømmede, at det var et godt Forslag, og at Vejen trængte haardt til en Reparation, men Konsulen var bange for, at man skulde spise alt Arbejde op. Det kunde maaske siges med nogen Ret, hvis det drejede sig om en lille By, der stagnerede, men i en By med en Udvikling som Aarhus var der ingen Fare for, at man kom til at mangle Opgaver i de første 50 Aar, saa Konsulen kom ikke til at mangle Arbejdsstof, saa længe han sad i Byraadet. Angaaende Hr. Christiansens Udtalelser, saa var Taleren klar over, at det var et Principspørgsmaal, om det skal være kommunalt eller privat Arbejde, men Flertallet i Byraadet fraveg ikke sit Princip her. Hvad Borgmesterens Kritik af Forslaget angik, saa var det rigtigt, at det ikke var specificeret saa stærkt, for Udvalget havde nok en Følelse af, at Sagen ikke var færdig med Fremsættelsen af Forslaget. Men naar det var nævnt, hvor mange Arbejdsdage à 8 Timer der vilde blive, kunde man let regne ud, hvorledes Forholdet mellem Arbejdsløn og Materialer vilde blive. Borgmesterens Sammenligning med det konservative Byraad i 1873 var noget mærkelig; Taleren var i hvert Fald ikke enig med de Konservative i Byraadet, og hvis der var sket Ændringer i Synspunkterne, var det ikke fra Talerens Side. Borgmesterens Bemærkning om at føre Borgerne bag Lyset lød heller ikke godt; for det vilde sikkert ingen gøre, heller ikke hvad det

foreliggende Spørgsmaal angik. Angaaende Reparation af de nye Veje, saa havde Brolægningsudvalget selvfølgelig sikret sig, at Entreprenøren har Vedligeholdelsespligt i de første 5 Aar, saa det var i hvert Fald ikke nogen Udgift for Kommunen. Taleren havde ikke tænkt, at Borgmesteren var ked af at faa Plankeværket ved Vennelyst væk; det havde jo været hans Kongstanke før, og den Pavillon, som Dr. Brammer med sin store økonomiske Interesse havde været med til at opføre, blev ikke skadet ved, at man tog en 5—6 m af Anlægget. Naar Vejen skulde istandsættes, burde den med det samme gøres saa moderne, at den kunde tage Trafiken i de første 30—35 Aar, og i saa Fald maatte man have en Strimmel af Vennelyst med.

H o l s t - K n u d s e n fandt det mere naturligt, at et saadant Forslag var kommen fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse i Stedet for fra Brolægningsudvalget. Hr. Falk sagde dertil, at de to Forslagsstillere havde samme Ret som andre Borgere til at stille Forslag til Byraadet. Det var selvfølgelig rigtigt; men saa maatte det altsaa betragtes som et privat Forslag fra de to Medlemmers Side. Det stemte ogsaa godt med, at Motiveringen for Forslaget ikke er Hensynet til Vejens Tilstand, men derimod den herskende Arbejdsløshed, og det vilde altsaa sige, at man skal laane $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Afhjælpning af Arbejdsløsheden. Det var en Nydannelse indenfor Kommunens Administration at optage Laan til et saadant Formaal, og det var næppe gavnligt for Byens Økonomi. Men selv om Motiveringen var Vejens Tilstand, vilde det være meget uheldigt at komme ind paa at laane Penge til ordi-

nære Foranstaltninger som det at brolægge Veje; det var ikke nogen god Økonomi, og det vilde Taleren stemme imod. Naar Motiveringen for Forslaget var Afhjælpning af Arbejdsløsheden, skulde man dog vente, at Forslaget havde taget noget Hensyn dertil, men det var heller ikke Tilfældet. Hidtil havde Nødhjælpsarbejder været ordnet saaledes, at Arbejdstiden var begrænset, og at Timelønnen ikke maatte overstige den almindelig gængse paa Egnen. Men her skulde det være fuld Arbejdstid og en Løn, der ikke blot var den samme som i privat Arbejde, men endogsaa 15 Øre over. Denne Form for Nødhjælpsarbejde var ogsaa en Nydannelse fra Hr. Falks Side, og det var en Form, som man maatte protestere imod. Skulde et Nødhjælpsarbejde sættes i Gang, maatte dets Teknik dog være saaledes, at det tog Hensyn til Formaålet. Tidligere havde Formen for et Nødhjælpsarbejde ogsaa været saaledes, at Staten tog Del i Udgiften, men heller ikke dette var Tilfældet her. Det betød altsaa, at Kommunen nu alene skal tage den Opgave op, som Stat og Kommune hidtil har søgt at løse i Fællesskab, og det kunde man heller ikke forsvare at gaa med til. Hr. Falk oplyste, at det var tidligere Minister Borgbjergs Cirkulære, der var Anledningen til Forslaget; men det havde vel været hans Mening, at dette Nødhjælpsarbejde skulde være af lignende Art som de tidligere med formindsket Arbejdstid og Understøttelse fra Staten. Nu havde Staten sagt Stop, og det var da rimeligt, om Brolægningsudvalget havde henlagt Sagen, og det vilde Taleren foreslaa at gøre. Man kunde ogsaa gøre det paa den Maade, at man sender Sagen til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyg-

gelse, som gaar i Gang med Forberedelserne dertil, saa Projektet er færdigt, naar det engang bliver nødvendigt at udføre det, og saa kunde man se, om Pengene kan skaffes paa de aarlige Budgetter. I hvert Fald maatte der bestemt protesteres imod, at man nu vedtager at udføre Arbejdet og altsaa laaner Penge til Arbejdsløshedsunderstøttelse, lader det udføre med fuld Arbejdstid og til en højere Løn end den almindelige. Taleren vilde derfor anbefale at tiltræde Budgetudvalgets Forslag.

Borgmesteren havde for lukkede Døre gjort tilstrækkeligt Rede for, hvad det vilde koste at laane Penge til Kommunens Værker, og hvor meget man berigede de engelske og amerikanske Kapitalister derved, saa der kunde ikke bebrejdes Taleren noget i den Retning. Angaaende Hr. Bernt Jensens Udtalelser om Universitetet i Forbindelse med Randers Landevej, saa var det et Tankeeksperiment, som der ikke var noget som helst Holdepunkt for. Selv om Universitetet var vedtaget, vilde der gaa mindst 2—3 Aar, før det blev til Virkelighed. Naar Hr. Falk udtalte, at enhver let kunde regne ud af Forslaget, hvor meget Arbejdslønnen vilde blive, saa var det dog Skik, at Udvalgene i deres Indstillinger kom med et Overslag, men det var der ikke Spor af her; det var kun Gættetal, og der var ikke det mindste at holde sig til. Naar Entreprenørerne skulde afholde Reparationer af de ny Landeveje, saa havde de antagelig været saa kloge at beregne sig noget derfor i deres Tilbud, men naar Kommunen her skulde udføre Arbejdet selv, fik den jo Udgiften. Taleren vilde slet ikke modsætte sig, at dette Arbejde blev udført, men maatte bestemt forlange, at Pengene skal skaffes først. Nu var

der Arbejder i Gang for ca. 8 Mill. Kr., og der kom mere frem endnu, men saaledes kunde man ikke fortsætte uden at vide, hvorledes det skal blive betalt. Naar Hr. Falk foreslaar, at det skal paalægges Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse at fremme Sagen, saa var det en Insinuation mod Udvalget; for ingen i Byraadet kunde med Rette sige, at Taleren havde smølet med noget Arbejde, og denne Sag vilde blive fremmet paa samme Maade som andre. Taleren agtede derfor at sætte Budgetudvalgets Forslag under Afstemning og vilde ikke godvillig tage imod den Reprimande, som Hr. Falk havde ønsket at give.

M. C. Falk havde selvfølgelig ikke i sin vildeste Fantasi tænkt sig, at Landsretssagfører Holst-Knudsen var tilfreds med, at man vilde sætte et saadant Arbejde i Gang, og Taleren vilde være bleven baade forbavset og mistænksom, hvis det havde faaet hans Tilslutning. Naar Landsretssagføreren talte saa meget om de tidligere Nødhjælpsarbejder og Bestemmelserne for disse, vilde Taleren minde om, at den borgerlige Gruppe sluttede sig til disse Forslag og saa bagefter protesterede derimod, saa det burde man vist helst lade ligge. Landsretssagføreren holdt selvfølgelig paa, at saadanne Arbejder skal liciteres ud, for at Entreprenøren kan tjene en Skilling derved; men det var rimeligere, at den Fortjeneste kom Arbejderne til gode. Man vilde vel ikke forlange, at fordi Staten under den nuværende Regering ikke vil sætte noget som helst i Gang, at en Kommune med et socialdemokratisk Flertal saa ogsaa skal spænde fra. Angaaende Udtalelsen om, at det var at laane Penge til Arbejdsløshedsunderstøttelse, saa havde Taleren aldrig hørt en saadan

Paastand før; nej, Forholdet var det, at Kommunen skulde betale en hel Del til Arbejdsløshedsunderstøttelse, og i Stedet for at gøre dette, blev det nu omsat til Arbejde. Borgmesterens Personligheder skulde Taleren ikke komme ind paa, det vilde sikkert ikke fremme Sagen; men at det skulde være nogen Reprimande, forstod Taleren ikke, for man maatte dog have Lov til at fremsætte en Ændring til Budgetudvalgets Forslag. Hvis Borgmesteren opfattede det som en Reprimande, maatte det i hvert Fald være, fordi han søgte en Anledning til at komme til at skælde Taleren ud, for det var et rent parlamentarisk Forslag.

H. P. Christensen havde været med til at drøfte Sagen i Budgetudvalget, og udfra de Synspunkter, som blev gjort gældende der angaaende Kommunens økonomiske Forhold, havde man været nødt til at tage noget Hensyn dertil. Alle var sikkert enige om gerne at ville fremskaffe saa meget Arbejde som muligt, og Taleren vilde protestere imod, at Brolægningsudvalget skulde have større Hjerter for de Arbejdsløse end andre; det viste ogsaa de mange Arbejder, som hidtil var sat i Gang for at mildne Arbejdsløsheden. Kommunen havde for Tiden Arbejder i Gang for 4—5 Mill. Kr.; saa kom der nødvendigvis et Tidspunkt, hvor man skulde i Laanemarkedet, og Spørgsmaalet blev da, hvor stort et Beløb der skal bruges. Man blev nødt til at tage lidt Reb i Sejlene overfor de uproduktive Arbejder, naar Staten ikke gav mere Tilskud dertil. Man havde altid tidligere, naar det drejede sig om et større Forslag, henvist det til Budgetudvalget for at fremskaffe Midlerne, og det burde

man ogsaa gøre her. Der var igennem de senere Aar fremskaffet en god økonomisk Basis for Aarhus Kommune, og den burde man ikke nu uden videre rokke ved. Det havde derfor været rigtigst, om man havde tiltraadt Forslaget fra Budgetudgets Side om at henvise Sagen til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, og saasnart Penge-spørgsmaalet var bragt i Orden, vilde der i hvert Fald komme et eller andet Forslag fra Udvalget. Kunde Medlemmerne ikke tiltræde dette, maatte Taleren stemme for Budgetudvalgets Forslag, for man kunde næppe forsvare at vedtage et Forslag, uden at man i Forvejen er klar over, at Midlerne dertil kan skaffes. Taleren vilde derfor anbefale at stemme for Budgetudvalgets Forslag.

H o l s t - K n u d s e n vilde blot sige, at de private Forslagsstillere selv motiverede deres Forslag med Hensynet til den store Arbejdsløshed, og naar der altsaa skulde laanes 1 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., var det først og fremmest til Afhjælpning af Arbejdsløsheden. Man havde derfor Lov til at kalde det en ny Taktik at laane Penge til dette Formaal, for den Udgift plejede man ellers at afholde gennem Skatteudskrivning. Hr. Falks Bemærkninger konkluderede i, at naar der kom en ny Regering, som ikke vilde sætte Nødhjælpsarbejder i Gang, maa Kommunen selv gøre det. Men det var at paalægge denne Kommunes Beboere de Byrder, som hidtil havde været fælles for alle Landets Indbyggere, og det var et karateristisk Tegn paa det uheldige Forhold, der kan komme mellem Stats- og Kommunestyre.

B e r n t J e n s e n vidste, at Landsretssagfører Holst-Knudsen var Modstander af at sætte Arbejder i Gang (Holst-Knudsen: Ved Laan!). Men en-

ten man lignede det paa de aarlige Budgetter eller betalte Renterne af Laanet, blev Forholdet omtrent det samme. Man maatte vel gaa ud fra, at Aarhus Byraad har Lov til at sætte Arbejder i Gang, selv om Regeringen ikke gør noget, naar Byraadet eller dets Flertal bliver enig derom. Der var ikke særlig Anledning til at hænge sig i Udtrykket »private Forslagsstillere«; Forslaget laa til Behandling i Byraadet, og Formen var sikkert fuldt lovlig til at behandle det og træffe Beslutning derom. Selv om man havde foreslaaet at benytte den tidligere Form for Nødhjælpsarbejde, vilde den borgerlige Gruppe sikkert have protesteret derimod alligevel, saa havde de nok fundet andre Grunde at anføre imod Forslaget. Det var selvfølgelig rigtigt, at Budgetudvalget drøfter saadanne Forslag, og der var ogsaa noget berettiget i, at man ikke vil sætte Arbejder i Gang, før Pengene er fremskaffet. Men Kommunen havde i hvert Fald mange store Arbejder i Gang, uden at Pengene endnu var fremskaffet, saa det Synspunkt haltede ikke saa lidt. Disse Arbejder skulde vel betales af det samme Laan som Randers Landevej. Taleren vilde anbefale Hr. Falks Forslag, fordi det centrale deri er, at Sagen skal fremmes i Henhold til Forslaget fra Brolægningsudvalget. Om Sagen derefter skal overgaa til et andet Udvalg, havde Taleren ikke noget imod.

B o r g m e s t e r e n hævdede, at selv om man havde vedtaget en Del Arbejder uden at have Penge dertil, var det dog ikke givet, at man kunde vedblive dermed. Nu havde Kommunen 8 Mill. Kr. i Cirkulation, her var Forslag om $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. mere, og Sygehusudvalget kom maaske med et lignende Forslag; næste Dag kom der maaske

Forslag om en Forbrændingsanstalt o. s. v. Saa var man oppe paa 13 Mill. Kr., og det vilde dog være taabeligt at bevilge disse Penge uden at have dem.

H. P. C h r i s t e n s e n gjorde opmærksom paa, at da Gasværket skulde bygges, blev Pengespørgsmaalet hurtigt bragt i Orden, idet man fik et Laan at Havnen. Der var ogsaa den Forskel, at hvis denne Udvidelse ikke var blevet vedtaget, havde man staaet overfor en Kalamitet; men Kørselen ad Randers Landevej gik ikke i Staa, fordi dette Arbejde varede $\frac{1}{2}$ Aar længere.

M. C. F a l k kunde ikke give Landsretssagføreren Ret i, at naar der kom en ny Regering, skulde man rette sig efter dens Opfattelse, saa maatte i hvert Fald Flertallet ogsaa skifte i Byraadene. Det var rigtigt, at en væsentlig Grund til Forslaget var at mildne Arbejdsløsheden, men selvfølgelig trængte Vejen ogsaa i høj Grad dertil, og Kommunens økonomiske Forhold var sikkert saaledes, at Arbejdet kunde udføres. Borgmesteren gav for en Tid siden en Redegørelse over Kommunens økonomiske Stilling og henstillede at faa Forslag frem om Ting, som Udvalgene kunde ønske udført, men det foreliggende Forslag havde ligget længe før den Tid.

B o r g m e s t e r e n erklærede, at der var talt om disse Forhold i Byraadet mange Gange, før det foreliggende Forslag kom frem. Men Taleren maatte stadig fastholde, at det først skal ordnes, hvor Pengene skal komme fra, for naar man ingen Penge havde, kunde man heller ingen give ud.

Budgetudvalgets Forslag vedtoges med 11 Stemmer, meders 9 stemte for Falks Forslag.

15. (J. Nr. 56—1927). Andragende fra Brd. Jansen om Tilladelse til Benzintankanlæg ved Slagtehuset.

Fra Slagtehusudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Imellem underskrevne Aarhus Byraads Udvalg for det offentlige Slagtehus som Ejer, og Brdr. Jansen, København, som Lejer af en Plads for Anbringelse af et Benzintank-Anlæg paa Hjørnet af Strandvej og Jægergaardsgades Forlængelse er indgaaet saadan Kontrakt:

1. Lejemaalet tager sin Begyndelse den 1. Juli 1927 og er uopsigeligt fra begge Sider i 10 (ti Aar). Fra 1. Juli 1937 kan det opsiges til enhver Flyttedag med $\frac{1}{2}$ Aars Varsel.
2. I Lejeafgift betales 1 Øre pr. Liter af den Benzin, der sælges fra Tanken, dog skal der erlægges en Mindsteleje af Kr. 2000.00 (Kr. To Tusinde) aarlig, uanset om Salget af Benzin beløber sig til mindre end 200000 Liter aarlig.

Lejeafgiften betales halvaarsvis forud paa Slagtehusets Kontor, og efter hvert Regnskabsaars Udløb reguleres Lejeafgiften efter Forbruget i Henhold til ovenstaaende Bestemmelser. Lejeren skal give Ejeren Adgang til at kontrollere Benzinsalget.

3. For Benzintank-Anlægets Opstilling skal følgende almindelige Bestemmelser være gældende:
 - a. Der skal fremsendes detaillerede Planer over hele Anlægget til Byraadets Approbation. Brolægning af Kørebane og Fortov med Brosten I og cementudgydte Fuger skal udføres i den Udstrækning, som Brolægningsudvalget maatte bestemme, og skal betales af Lejeren.
- Skulde Brolægningsudvalget forlange

særlige Afløb, bliver disse at indrette, som Udvalget maatte forlange.

Alle Mangler ved Anlægget, som maatte vise sig under Driften, skal uopholdelig afhjælpes paa Ejerens Forlangende. Anlægget males, naar det efter Ejerens Skøn er nødvendigt.

Den offentlige Færdsel maa ikke ved Indhegning eller paa anden Maade hindres. Dog er Lejeren berettiget til at føre en Slange over Fortovet til Bilerne.

- b. Naar Anlægget nedlægges, enten det sker paa Lejerens eget Initiativ eller ifølge Opsigelse fra Ejeren, skal Lejeren fjerne alle ham tilhørende Ledninger, Beholdere, Opstandere m. m. og sætte Gaden i samme Stand, som før Benzintankanlæggets Anbringelse, efter Brolægningsudvalgets Anvisning. Saafermt Fraflytning er nødvendig af Hensyn til Krav, stillede af andre Myndigheder end Aarhus Byraad, maa Lejeren finde sig deri, dog mod den Erstatning, som eventuelt maatte blive ham tilkendt.

Som Sikkerhed for Opfyldelsen af sine Forpligtelser stiller Lejeren et Depositum, stort 1000 Kr.

Byraadet skal være berettiget til af det af Lejeren stillede Depositum at afholde alle Udgifter, som det efter denne Kontrakt maatte paahvile Lejeren at udrede, men som han trods givne Paalæg dog maatte undlade at afholde.

- c. Ethvert Tab og enhver Udgift, der ved Anlæggets Udførelse og Uheld under Drif-

ten maatte paaføres Kommunen eller private, skal uopholdelig godtgøres vedkommende af Lejeren.

Skulde det vise sig, at Anlægget er ledsaget af saa alvorlige Ulemper, at Byraadet ikke kan finde sig deri, skal Lejeren efter Byraadets Paalæg være forpligtet til straks at standse Driften, fjerne hele Anlægget og istandsætte Vejene uden Erstatning.

d. Lejeren maa selv indhente fornøden Samtykke til Anlæggets Udførelse og Drift hos alle de Myndigheder, hvis Interesse berøres af Anlægget, særlig Brandvæsenet, hvis Paalæg og Forskrifter uvægerlig bliver at efterkomme.

e. Pladsen, hvorpaa Automobilerne holder for at indtage Benzin, skal altid holdes ren og fri for Olie.

4. Lejeren er pligtig til i Forbindelse med Anlægget af Benzintanken for egen Regning at opføre en Støttemur langs Strandvejen fra Hjørnet af Hegnsmuren til Bezintankanlægget, samt et af Slagtehusudvalget godkendt Hegn langs Strandvejen og Jægergaardsgades Forlængelse til Administrationsbygningen.

5. Omkostningerne ved Lejemaalets Oprettelse afholdes af Lejeren.«

B e r n t J e n s e n anbefalede Indstillingen.
Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 37—1927). Andragende fra Slagtermestrenes Tarmrenseri om Fritagelse for Betaling for Damp til Opvarmning samt Vandafgift.

Fra Slagtehusudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Da det for Tarmrenseriet stiller sig betydeligt daarligere end ved Kontraktens Oprettelse, idet et Sæt Oksetarme dengang blev betalt med 5 à 6 Kr., medens der nu kun kan opnaas 1,80 Kr. pr. Sæt, skal Udvalget tillade sig at indstille, at Damp som hidtil betales af Tarmrenseriet med 500 Kr. aarligt, medens Slagtehuset betaler Halvdelen af Vandforbruget.«

Bernt Jensen meddelte, at Tarmrenseriet var opført i 1915 af Slagtermestrene paa en Grund, som de lejede af Kommunen saaledes, at Bygningen var Kommunens, naar den var opført. Lejen var 9000 Kr. aarlig, og Lejemaalet var fornyet en Gang for 8 Aar saaledes, at de foruden Dampen ogsaa skal betale Vandforbruget. Da Forholdene nu var ugunstige for dem, vilde Taleren anbefale at godkende den foreslaaede Lempelse.

Indstillingen vedtoges.

17. (J. Nr. 147—1927). Indstilling fra Sygehusudvalget om Installation af Centralvarmeanlæg i den gamle Kontorbygning paa Kommunehospital.

Udvalget oplyser, at Udgiften vil andrage 3000 Kr., som kan afholdes af forventet Besparelse paa forrige Aars Budget.

Anbefalet af Budgetudvalget.

Indstillingen vedtoges.

18. (J. Nr. 108—1927). Andragende fra Aarhus Biblioteksforening om Bevilling af 1000 Kr. til Propaganda for Bibliotekssagen.

Budgetudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Borgmesteren bemærkede, at Biblioteksforeningen ikke var det samme som Bestyrelsen for Folkebiblioteket, og Byraadet kunde næppe spendere 1000 Kr. til en Agitation, der vel væ-

sentlig skulde rettes mod Byraadet. Hvis Foreningen vilde gøre noget virkeligt, burde den agitere for Bidrag til Folkebiblioteket paa Vester-gade; det var et bedre Formaale.

Kunde ikke bevilges.

19. (J. Nr. 27⁷³—1927). Andragende fra Murernes Stiftelse om Tilladelse til Ændringer i Byggeplanen for Ejendommen Hjørnet af Vesterbros Torv og Teglværksgade.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse kan ikke anbefale Andragendet.

B o r g m e s t e r e n oplyste, at der var projekteret 3 Værelsers Lejligheder med Badeværelse, og det ønskede man nu ændret til 3 Værelser med Kammer i Stedet for Badeværelse. Men det vilde saa blive 4 Værelsers Lejligheder, og ifølge Byraadets Vedtagelse kunde der ikke gives Tilskud til saadanne.

Kunde ikke bevilges.

20. (J. Nr. 175—1927). Andragende fra Jyllands Skytteforbund om at faa opført en Skydepavillon i Havreballeskov ved Stadionallé.

Skovudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

21. (J. Nr. 159—1927). Andragende om Tilskud til K. F. U. M.'s Soldaterhjem i Klostergade.

Budgetudvalget indstiller, at der bevilges et Tilskud til Dækning af $\frac{1}{3}$ af Underskudet, dog ikke over 5000 Kr., imod at Resten tilvejebringes ad privat Vej.

Indstillingen vedtoges.

22. (J. Nr. 31⁵⁹—1927). Andragende fra Murermester L. C. Larsen om kommunalt Tilskud til 2 Ejendomme ved Vesterallé.

Der bevilgedes et Tilskud paa ialt 5700 Kr.

23. (J. Nr. 31⁷⁴—1927). Andragende fra Murer C. C. Støvring om kommunalt Tilskud til en Villa ved Brendstrupvej.

300 Kr. pr. Lejlighed bevilgedes.

24. (J. Nr. 31⁷⁵—1927). Andragende fra Arbejdsmand N. Westberg om kommunalt Tilskud til en Villa ved Brendstrupvej.

300 Kr. pr. Lejlighed bevilgedes.

25. (J. Nr. 182—1927). Andragende fra Dansk-Engelsk Benzin- og Petroleums Co. om Tilladelse til Benzintankanlæg ved Varnapavillonen.

Skovudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

26. (J. Nr. 183—1927). Licitation over Murer-, Tømrer- og Snedkerarbejdet ved Omforandring af Pavillonen i Riis Skov.

Fra Stadsarkitekten forelaa følgende Indstilling:

»Murernes coop. Forretning	2500 Kr.
Tømrermester H. L. Nielsen	3565 »
Snedkermester N. P. Arentoft	1060 »

Ialt . . . 7125 Kr.

Da Arbejdet formentlig først vil komme til Udførelse i Efteraaret 1927, har jeg spurgt de paa-gældende Haandværkere, om de vilde vedstaa ovennævnte Tilbud til den Tid, mod at der ydes dem Godtgørelse for en eventuel Prisstigning paa Materiale og Arbejdsløn og tilsvarende Fradrag, saafremt Priserne i Mellemtiden skulde være nedadgaaende. Denne Ordning er Haandværkerne villige til at tiltræde, og da jeg er af den Formening, at ovennævnte Tilbud er ret lave, tillader jeg mig at indstille en saadan Ordning til det ærede Udvalgs Approbation.»

Fra Skovudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Da Restauratør Hansen har erklæret, at han ønsker Ombygningen udsat til Efteraaret, indstiller Udvalget foranstaaende Ordning til Byraadets Godkendelse.«

Indstillingen vedtoges.
